

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 547) – VUK 547

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:537)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No:547) ile; 14/5/2022 tarihli ve 31835 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 537) ile uygulama usul ve esasları belirlenen geçici ve sürekli yeniden değerleme uygulamaları kapsamında, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğleri ile belirlenenden farklı muhasebe

14 Ocak 2023 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 32073

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

ÖZET:

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:537)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No:547) ile; 14/5/2022 tarihli ve 31835 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 537) ile uygulama usul ve esasları belirlenen geçici ve sürekli yeniden değerleme uygulamaları kapsamında, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğleri ile belirlenenden farklı muhasebe tekniği kullanan (banka, sigorta şirketi gibi) kurumların da yeniden değerleme yapabilmeleri açıklığa kavuşturulmuş ve bu kurumlarca değerleme sonrası değer artış fonu hesabının oluşturulmasına yönelik açıklamalar yapılmıştır. (GİB)

MADDE 1- 14/5/2022 tarihli ve 31835 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan [Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 537\)](#)'ne

26 nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğleri ile belirlenenden farklı muhasebe tekniği kullanan kurumlarda değer artış fonu hesabının oluşturulması

MADDE 26/A- (1) [213 sayılı Kanunun](#) 175 inci ve mükerrer 257 nci maddelerinin verdiği yetkilere dayanılarak; muhasebenin temel kavramları, muhasebe politikalarının açıklanması, mali tablolar ilkeleri, mali tabloların düzenlenmesi ve sunulması, tekdüzen hesap erevesi, hesap planı ve işleyişine ilişkin açıklamalar ve düzenlemeler, 26/12/1992 tarihli ve 21447 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan [1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği](#) ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır.

Söz konusu Tebliğ uyarınca, bilanço esasına göre defter tutmakla beraber faaliyet konuları itibarıyla farklı muhasebe tekniğini kullanmak durumunda bulunan mükelleflerin; belirlenen “Muhasebenin Temel Kavramları”na, “Muhasebe Politikalarının Açıklanması”na ve “Mali Tablolar İlkeleri”ne uymaları kaydıyla söz konusu Tebliğde ngrlen diğer mecburiyetleri yerine getirme yükümlülükleri bulunmamaktadır.

(2) Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğleriyle belirlenen mali tabloların düzenlenmesi ve sunulması, tekdüzen hesap erevesi, hesap planı ve işleyişine ilişkin mecburiyetleri yerine getirme yükümlülükleri bulunmayan bahse konu mükellefler de, 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin () fıkrası ile geçici 32 nci maddesinde düzenlenen yeniden değerleme imknlarından yararlanabilmektedir.

Mezkr madde hükümleri ile bu Tebliğin ilgili bölümlerinde belirlenen usul ve esaslar dahilinde yeniden değerlemenin yapılması, ancak yeniden değerleme işleminin tabi oldukları mevzuat gereğince kayıtlarına bu Tebliğde ngrlen şekilde yansıtılmasının, dolayısıyla hesaplanan değer artışına ilişkin

doğrudan değer artış fonu hesabı oluşturulmasının mümkün olmaması halinde, tabi oldukları muhasebe ve finansal raporlama standartları kuralları çerçevesinde (213 sayılı Kanunun mezkûr hükümleri kapsamında da yeniden değerlemeye tabi tutulabilen iktisadi kıymetlere ilişkin olarak) değerlendirme yapmış olmaları durumunda, bu işlem neticesinde hesapladıkları değer artışlarını izledikleri fon hesabından ve/veya yedek akçelerden pay verilmek suretiyle; mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası ve geçici 32 nci madde kapsamında bilançonun pasifinde özel bir fon hesabının oluşturulması şartının, en geç yeniden değerlendirme işleminin yapıldığı hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar sağlanması mümkündür.

Söz konusu mükellefler tarafından mezkûr düzenlemeler kapsamında hesaplanan değer artışına ilişkin bilançonun pasifinde özel bir fon hesabı oluşturulmasında, yukarıda belirtilen hesapların yetersiz olması halinde, öncelikle mevcut tutarlar mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrasına ve/veya geçici 32 nci maddeye ilişkin özel fon hesabına alınacak, eksik kalan fark tutarlar ise hesabın oluşturulma nedenine ilişkin açıklamayı da içerecek şekilde nazım hesaplarda izlenip, bilanço dip notlarında belirtilecektir.

Ancak, sonraki dönemlerde tabi olunan muhasebe ve finansal raporlama standartları çerçevesinde yukarıda belirtilen mahiyette fon hesabı oluşturulması ve/veya aktarıma konu edilebilecek yedek akçe ayrılması halinde;

a) Daha önce özel fon hesabı oluşturulmakla birlikte eksik tutar bulunması durumunda, ilgili hesaplardan pay verilerek özel fon hesabındaki eksiklik tamamlanacak,

b) Daha önce ilgili hesaplarda pay verilecek tutarın yer almaması nedeniyle özel fon hesabının oluşturulamamış olması durumunda ise, yukarıda yapılan açıklamalar dikkate alınarak bahse konu özel fon hesabı oluşturulacak, müteakiben de eksik tutar bulunması halinde eksiklik tamamlanacaktır.

Özel fon hesabının oluşturulmasına veya bu hesaptaki eksikliğin tamamlanmasına bağlı olarak, özel fon hesabına aktarılması/pay verilmesi gereken tutarların takibi için daha önce oluşturulan nazım hesaplara, kaydın mahiyetine ilişkin açıklamayı içerecek şekilde ters kayıt yapılacaktır.

(3) 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası uygulamasına ilişkin olarak Tebliğin bu maddesinin (2) numaralı fıkrası kapsamında oluşturulan hesaplarda yer alan tutarlar, ilgili amortisman tabi iktisadi kıymetin elden çıkarılması (satış, devir, işletmeden çekiş, tasfiye gibi) halinde, bu hesaplardan daha önce pay aktarımında kullanılan hesaplara aktarılacak veya nazım hesaplardan ters kayıtlarla çıkarılacaktır.

Ancak, bu durumda elden çıkarmaya ilişkin olarak 213 sayılı Kanun uygulaması bakımından hesaplanacak kar/zararın tespitinde söz konusu değer artış tutarlarının aynen amortismanlar gibi muameleye tabi tutulacağı tabiidir.

(4) Tebliğin bu maddesi kapsamında oluşturulan hesapta mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrasına ve geçici 32 nci maddeye ilişkin değer artış tutarları ve iktisadi kıymetlere ilişkin hesaplanan değer artışlarının ayrıntılı olarak gösterilecek şekilde izlenmesi gerekmektedir. Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışları en geç yeniden değerlemenin yapıldığı dönem sonuna kadar envanter defterinde gösterilir.

(5) 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası ve/veya geçici 32 nci maddesi kapsamında iktisadi kıymetlerini yeniden değerlemeye tabi tutmak isteyen Tebliğin bu maddesi kapsamındaki mükellefler tarafından, hesaplanan değer artışı ile ilgili özel bir fon hesabına ilişkin olarak bu maddede öngörülen istinai duruma yönelik düzenlemeler hariç olmak üzere, Tebliğin ilgili diğer maddelerinde belirlenen usul ve esaslara uyulması zorunludur.”

MADDE 2- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.